

ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੇਕਰੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ (ਮਹਾਜਨ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਡੀਕੋ ਮਹਾਜਨ ਸੀਜੇ ਅਤੇ ਪੀਐਸ ਪੱਟਰ, ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ -
ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ।
ਬਨਾਮ

M/S ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੇਕਰੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1972 ਦਾ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 19।

24 ਅਪ੍ਰੈਲ 1974 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਨੰ. 46) — ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਆਈਟਮਾਂ ਨੰ. 18 ਅਤੇ 63 — ਬੇਕਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਅੰਡੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਬੇਕਰ — ਕੀ ਬੇਕਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਡੀਲਰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬੇਕਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਰੋਟੀ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਡੇ ਵੀ ਜੋ ਕਿ ਛੋਟੇ ਹਨ, ਉਹ ਬੇਕਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚਣਾ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 'ਬੀ' ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 18 ਅਤੇ 63 ਅਧੀਨ ਦੋਵੇਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਛੋਟੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਆਈਟਮ ਨੰ. 63, ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹੋਰ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਆਈਟਮ 63 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਕਰੀ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ 11 ਨਵੰਬਰ, 11 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਰਾਏ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1966-67 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1970-71 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 247 ਵਿੱਚ 1971।

ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 63 ਦੇ ਕਾਲਮ 2 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਕਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। 'ਬੀ' ?"

ਡੀਐਨ ਰਾਮਪਾਲ, ਸਹਾਇਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਪੰਜਾਬ।
ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਲ.ਕੇ.

ਨਿਰਣਾ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਐਮ ਅਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

“ਕੀ, ਇੱਕ ਬੇਕਰ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਬੇਕਰੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਦਾ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਡੇ ਵੀ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1976)1

ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਆਈਟਮ 63 ਦੇ ਕਾਲਮ 2 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬੇਕਰੀ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਤੋਂ?

(2) ਤੱਥ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਬੇਕਰ ਹੈ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਪਾਵਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਅੰਡੇ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਆਈਟਮ 63 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ, "ਨਿਵੇਕਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ

ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਸ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੀ ਮੱਦ 63 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

ਬੇਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ ਦੇ ਟੈਨਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨਾ।

ਅੰਡਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 18, ਹੇਠਾਂ ਪੁਨਰ-ਉਤਪਾਦਿਤ, ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

“ਮੀਟ, ਮੱਛੀ ਅਤੇ ਅੰਡੇ।

ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਟੀਨਾਂ, ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਜਾਂ ਡੱਬੋ।”

(3) ਦੋਵੇਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੰ. 18 ਅਤੇ 63 ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਛੋਟ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 63 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਵਸਤੂਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਅੰਡੇ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬੀ. ਐੱਸ. ਜੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੀਸੀ ਪੀਡਿਤ ਅਤੇ ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ. ਜੇ.

ਨੰਦ ਸਿੰਘ (ਮਿਤਰ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੁਆਰਾ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ, -

ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਵਿਰੋਧੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ! ਐੱਸ.

1970 ਦਾ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 189।

29 ਅਪ੍ਰੈਲ 1974

ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ ਨੰ. XXX)— ਧਾਰਾ 14— ਤੋਹਫੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਵਿਧਵਾ,